

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van de Vrije Basisschool – De Groene Heuvel te Sint-Maria-Latem

Hoofdstructuur bao

	Pedagogische eenheid	24059 - 24001
	Instellingsnummer	24001
	Instelling	Vrije Basisschool – De groene heuvel
directeur		Marc GHYSELINCK
adres		Latemdreef 77 - 9630 SINT-MARIA-LATEM
telefoon		055-49.68.82
fax		055-49.57.68
e-mail		vbs.groene.heuvel@scarlet.be
website/URL		www.hetgroenelilare.be
	Bestuur van de instelling	122374 - VZW HET GROENE LILARE te BRAKEL
adres		Groenstraat 11 - 9660 BRAKEL
	Scholengemeenschap	120584 - Vlaamse Ardennen te ZOTTEGEM
adres		Heilig Hartplein 3 - 9620 ZOTTEGEM
	CLB	115048 - Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen te OUDENAARDE
adres		Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	27/022012, 28/02/2012, 01/03/2012, 02/03/2012, 05/03/2012, 06/03/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06/03/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	22/03/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Thierry De Vos
	Teamleden	Katty Houssiau Lucrèce Matthijs

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	7
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.3 Lager onderwijs: wiskunde	9
3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
4.1 Begeleiding	12
4.2 Evaluatie	13
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
6.1 Wat doet de school goed?	16
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
6.3 Wat moet de school verbeteren?	17
7. ADVIES	18
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije Basisschool 'Lilare' vormt samen met de Vrije Basisschool 'De Groene Heuvel' een pedagogisch geheel verspreid over zes vestigingsplaatsen. Beide scholen hebben hetzelfde pedagogisch project en hetzelfde schoolwerkplan. Ze profileren zich naar buiten als één school. Op basis van een duidelijke taakafbakening wordt het schoolbeleid over de twee scholen door beide directies gezamenlijk gevoerd. De vestigingen van de twee scholen liggen verspreid over verschillende deelgemeenten van Brakel en een deelgemeente van Zwalm. Dit alles zorgt voor een vrij ingewikkelde structuur en een complexe organisatie, waarin toch aandacht is voor de eigenheid van elke vestiging.

Het **erkenningsonderzoek** op basis van de geselecteerde leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie levert voldoende elementen, die aantonen dat de school, zowel op het niveau kleuteronderwijs, als op het niveau lager onderwijs, in voldoende mate de onderwijsdoelstellingen realiseert.

Op het **niveau kleuteronderwijs** levert de school voldoende inspanningen om met de meeste kleuters de ontwikkelingsdoelen voor **wiskundige initiatie** en **wereldoriëntatie** doelgericht en evenwichtig na te streven. Ze zorgt voor beide leergebieden voor een voldoende leerplangericht, planmatig en samenhangend onderwijsaanbod en voor een ondersteunende leerbegeleiding. De materiële uitrusting draagt overwegend bij tot de realisatie van een voldoende rijke en uitdagende leeromgeving. De school kan evenwel nog sterker inspelen op leergierigheid en de exploratie- en experimenteerdrang van de kleuters. De evaluatiepraktijk steunt vooral op observaties bij activiteiten en opdrachten en kan nog beter afgestemd worden op de leerplandoelen.

De school realiseert voor het structuuronderdeel **lager onderwijs** een doordacht, doelgericht en evenwichtig onderwijsaanbod gebaseerd op het gebruik van een onderwijsleermethode. Ze toont bovendien met aanvaardbare outputgegevens (leerresultaten, voortgang, outcomes) aan dat ze met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen **wiskunde** nastreeft en bereikt. De leerbegeleiding is hierbij sterk ondersteunend. De evaluatiepraktijk voor wiskunde is breed, gevarieerd en bestrijkt alle domeinen van wiskunde.

Op een overtuigende en gelijkgerichte manier demonstreert de school dat ze voor het leergebied **wereldoriëntatie** een voldoende breed, evenwichtig en leerplangericht onderwijsaanbod plant, dat het nastreven en bereiken van de eindtermen met de meeste leerlingen mogelijk maakt. De evaluatiepraktijk voor wereldoriëntatie richt zich hoofdzakelijk op het reproduceren van kennis en heeft weinig aandacht voor competentieontwikkeling doorheen de hele basisschool. Zo leveren de gangbare toetsen momenteel weinig betrouwbare gegevens om aan te tonen dat de meeste leerplandoelen van wereldoriëntatie met de leerlingen worden bereikt. In het aangeboden programma heeft het team voldoende aandacht én voor het verwerven van vaardigheden en attitudes, voor verticale en horizontale samenhang én voor werkelijkheidsnabij onderwijs. Toch verdwijnt de exploratie van de realiteit en de beleving soms wat op de achtergrond door het strikt gebruik van het leerpakket en door de sterke gerichtheid op schriftelijke verwerking in een veelheid van werkbladen. De tijd- en ruimtekaders krijgen voornamelijk vulling vanuit het leerpakket. De link met wat vroeger werd geleerd en de relatie met de eigen schoolomgeving wordt hierbij nog te vaak uit het oog verloren. De school plant dit schooljaar per vestiging nog een evaluatie van het omgevingsboek.

Het **kwaliteitsonderzoek** van de geselecteerde processen, afstemming tussen school en CLB of andere partners en evaluatiepraktijk, levert een gevarieerd beeld over de manier waarop de school de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van deze processen aanpakt.

De school heeft een actuele visie gebaseerd op de vier fasen van 'handelingsgericht samenwerken in een zorgcontinuüm'. Hoewel deze visie en de daarbij aansluitende concrete afspraken nog niet zijn opgenomen in de bijzondere bepalingen van het beleidscontract, bepalen ze impliciet wel de **doelgerichtheid** van de **afstemming school/CLB**. Systematisch overleg en duidelijke procedures, vastgelegd in het zorgbeleid van de school, **ondersteunen** de samenwerking tussen school en CLB op het vlak van

leerlingenbegeleiding en schoolondersteuning. Zo werken school en CLB nauw samen om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op te volgen en waar nodig specifieke interventies uit te werken in de fase van de verhoogde zorg van de school.

De **doeltreffendheid** van de samenwerking school/CLB wordt jaarlijks door het CLB-team, het zorgteam en de directie geëvalueerd. De leraren worden daarbij nog niet formeel betrokken. Na de jaarlijkse evaluatie voorziet de school een bijsturing van de concrete afspraken in de bijzondere bepalingen in overeenstemming met de actuele zorgvisie.

In het schoolwerkplan expliciteert de school haar visie op de samenwerking met andere partners en verduidelijkt ze haar verwachtingen tegenover logopedisten, revalidatiecentra en gonbegeleiding. De school slaagt er al in om de wildgroei aan externe ondersteuning hiermee gedeeltelijk in te perken.

Het onderzoek van de **evaluatiepraktijk** wijst op een groeiende **doelgerichtheid**. Dit uit zich in enkele visieteksten over toetsen en rapporteren en enkele **ondersteunende** afspraken over het maken van foutenanalyses, de frequentie van de rapportering en de kalender van genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem.

De evaluatie van wiskunde, Nederlands en Frans is grotendeels gebaseerd op methodegebonden toetsen, aangevuld met genormeerde toetsen voor spelling, lezen en wiskunde. Analyse van de toetsen toont een voldoende evenwichtige en leerplangerichte evaluatie. Het gebruik van foutenanalyses bij de methodegebonden evaluatie is veralgemeend en mondt uit in bijsturingen van het onderwijsaanbod door differentiatie en remediëring. De evaluatie- en rapporteringspraktijk over de leergebiedoverschrijdende eindtermen verloopt doorheen de school gelijkgericht. Voor lichamelijke opvoeding is de evaluatie evenwichtig en sterk afgestemd op het leerplan. De kwaliteit van de evaluatiepraktijk is nog geen onderwerp geweest van een expliciete **zelfevaluatie**. De ontwikkeling van een leerplangerichte evaluatiepraktijk voor muzische vorming en wereldoriëntatie is wel opgenomen in het prioriteitenplan van de school. Er zijn momenteel weinig of geen aanzetten tot professionalisering over visie en mogelijke evaluatievormen en –middelen.

Het **algemeen beleid** van deze school gaat uit van een gedeeld intern leiderschap, gebaseerd op een duidelijke taakinvulling van beide directies en ondersteund door vestigingsplaatsverantwoordelijken en een beleidsondersteuner. De wijze waarop het team de vele vernieuwingsinitiatieven aanpakt en omzet in de klaspraktijk getuigen van een grote gedrevenheid en een bijzondere toewijding. Het samenspel tussen het sterk ondersteunend beleid en de ijver van het team dragen bij tot het realiseren van degelijk en kwaliteitsvol onderwijs. Het schoolwerkplan getuigt van een sterke visieontwikkeling, bundelt tal van visieteksten en afspraken en regelt het hele schoolleven. De sterke gerichte druk van het intern leiderschap resulteert in een grote gelijkgerichtheid over de vestigingsplaatsen heen, maar met de nodige ruimte voor de eigenheid van elke vestiging. Het hele team wordt betrokken bij de besluitvorming. De interne kwaliteitszorg wordt geënt op een gevarieerde interne evaluatie en outputanalyse én op aandachtspunten uit externe evaluatie. Het zelfevaluerend vermogen van het team is groot. Naast de vele initiatieven tot zelfevaluatie kan een bottom-up evaluatie van het schoolbeleid verrijkend zijn voor de verdere schoolontwikkeling. Toekomstgericht dringt zich ook een selectie op van werkpunten om de haalbaarheid en het effect op de onderwijskwaliteit te blijven garanderen.

De doorlichting besluit met een **gunstig advies**. De sterke punten liggen vooral op het nastreven en bereiken van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen bij de leerlingen, de realisatie van een leerplangericht onderwijsaanbod, de ondersteunende samenwerking met het CLB en andere partners en het ondersteunende en stimulerende algemeen beleid.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
wereldoriëntatie

Lager onderwijs

wiskunde
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Afstemming tussen s/c/a en CLB en/of andere partners

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

De school levert voldoende inspanningen om met de meeste kleuters de ontwikkelingsdoelen voor wiskunde doelgericht en evenwichtig na te streven.

- Op schoolniveau zijn er afspraken over de planning van het **onderwijsaanbod**. Het hele team brengt deze afspraken gelijkgericht in praktijk. De leraren gebruiken voornamelijk het bronnenboek van de netgebonden begeleiding en het leerplan, maar ook soms de decretale ontwikkelingsdoelen, als referentiekader om hun aanbod te verantwoorden. De leraren tonen aan dat ze een **evenwichtig aanbod** realiseren waarmee ze de ontwikkelingsdoelen en het leerplan wiskunde voldoende nastreven.
- Meer en meer gebruiken de leraren het leerplan om de gradatie in de activiteiten doorheen de opeenvolgende leergroepen vorm te geven. Tal van afspraken die voortvloeien uit formeel en informeel overleg wijzen op een groeiende **verticale samenhang**. Zo gebruiken de leraren een lijst met na te streven wiskundige en ruimtelijke begrippen per leeftijd bij het uitwerken van hun themagebonden activiteiten. Ze leggen het materiaalaanbod in de speelwerkplekken vast in hoekenfiches met oog voor graduele opbouw. Om overlapping in het aanbod te vermijden, bepalen ze in overleg de leerinhouden in de verschillende leeftijdsgroepen bij elk gezamenlijk thema.
- De thematische benadering zorgt voor **horizontale samenhang** tussen wiskunde en lichamelijke opvoeding (ruimtelijke oriëntatie) en wiskunde en Nederlands (begripsvorming).
- De **leerbegeleiding** ligt voornamelijk in handen van de klasleraar. Zij worden daarbij ondersteund door de zorgcoördinator. Tijdens bijgewoonde activiteiten valt soms de sterke leerkracht gestuurde aanpak op. Hier liggen zeker nog mogelijkheden om

kleuters meer kansen te geven om explorerend, manipulerend en onderzoekend, kennis en basisvaardigheden op te doen en inzichten te verwerven.

- Tijdens formele overgangsgesprekken wisselen de leraren informatie over de ontwikkeling van de kleuters uit. Voor de **beeldvorming** op leerling- en groepsniveau is een veelheid aan registratie- en observatiedocumenten in gebruik. In zorg- en gokopvolgingsfiches houden de leraren hun interventies voor preventieve basiszorg en verhoogde zorg nauwgezet bij.
- Kleuters met een uitgesproken ontwikkelingsvertraging worden systematisch aangemeld voor multidisciplinair overleg (MDO). Vanuit een gedeelde deskundigheid resulteert het overleg in een handelingsgerichte probleembeschrijving met duidelijke afspraken voor aanpak en evaluatie van de verhoogde zorg.
- De **evaluatiepraktijk** steunt voornamelijk op observaties bij opdrachten en activiteiten i.v.m. tellen, rangorde en ruimtelijke begrippen. De observaties volgen de ontwikkelingslijn uit het leerplan of het ontwikkelingsplan niet. De gestandaardiseerde rekenbegrippentest bij de oudste kleuters geeft bijkomende informatie over hun wiskundige ontwikkeling.
- De aangeboden activiteiten en de **materialen** in de speelwerkplekken bieden kansen om kinderen wiskundige inzichten te laten verwerven. De leraren slagen er doorgaans in om een leeromgeving te creëren die bij de kleuters wiskundige activiteit ontlokt. Toch kunnen een aantal speelwerkplekken nog een rijkere invulling krijgen. Het kan voor de leraren een blijvende uitdaging zijn om kleuters nog meer exploreer-, experimenteer- en ervaringskansen te bieden om wiskundige ervaringen op te doen met getallen, meten en ruimte.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

De school slaagt erin om met een doordacht onderwijsaanbod en met een ondersteunende leerbegeleiding de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie doelgericht en evenwichtig na te streven.

- Ook voor dit leergebied tonen de leraren met hun functionele planning aan dat ze voor wereldoriëntatie een voldoende breed en evenwichtig **onderwijsaanbod** realiseren. Voor die planning hanteren de leraren het leerplan wereldoriëntatie meer en meer als **referentiekader**. Het domein techniek krijgt momenteel verhoogde aandacht. Het team gebruikt daarbij een handige kijkwijzer.
- De afspraken over de inhouden van de gemeenschappelijke thema's, de uitgebreide begrippenlijst, het gebruik van tijdsbegrippen, de woordenschat bij de weerkalender, de graduele opbouw van het omgevingsboek, de afspraken over waarnemingen en extra-murosactiviteiten en over de groei van de ruimte- en tijd structurerende kaders, illustreren de sterke aandacht voor **verticale samenhang**.
- De leraren slagen erin om in de thema's de doelen van wereldoriëntatie te integreren. De activiteiten vertonen een sterke **horizontale samenhang** met aspecten uit andere leergebieden en ontwikkelingsdomeinen, o.a. met taal- en muzische activiteiten, wiskundige initiatie, socio-emotionele ontwikkeling en lichamelijke opvoeding.
- De thema's en de activiteiten sluiten nauw aan bij de leef- en beleavingswereld van de leerlingen. De kleuters krijgen veel kansen tot waarnemen en beleven. Het omgevingsboek geeft een overzicht van waarnemingen in de nabije schoolomgeving. Zo realiseert het team **werkelijkheidgericht** onderwijs.
- Op school worden doelen rond gezondheids- en milieueducatie expliciet en geïntegreerd nagestreefd. De werkgroepen 'milieuzorg op school' en 'veiligheid en gezondheid' spelen een stimulerende en ondersteunende rol bij diverse acties georganiseerd op schoolniveau.

- Soms overheerst een sterk leerkracht gestuurde aanpak met minder kansen tot **actief leren**. Daar zijn nog groeimogelijkheden voor zelfontdekkend leren waarbij exploreren en experimenteren het uitgangspunt zijn en kleuters onderzoekend ervaringen opdoen, verklaringen zoeken, voorspellingen maken en nagaan of deze voorspellingen kloppen².
- In het **kindvolgsysteem** nemen de leraren bij de periodieke screening van de ontwikkelingsdomeinen sociale ontwikkeling, zintuiglijke ontwikkeling, taal –en denkontwikkeling, impliciet elementen van wereldoriëntatie mee.
- De **preventieve basiszorg** ondersteunt in voldoende mate de realisatie van de vooropgestelde doelen. **Verhoogde zorg** verloopt volgens duidelijke afspraken en procedures.
- De **evaluatiepraktijk** is vooral gebaseerd op observatie bij opdrachten en nogal eenzijdig op ruimtelijke begrippen. Sporadisch observeren of screenen teamleden enkele ontwikkelingsaspecten die verband houden met wereldoriëntatie. De evaluatie van wereldoriëntatie gebeurt echter weinig doelgericht.
- Met het heen- en weerschrift informeren de leraren de ouders over het lopende thema. Ze bevorderen langs deze weg de betrokkenheid van de ouders bij het schoolse gebeuren.
- De **materiële uitrusting** van sommige speelwerkplekken wordt systematisch aangepast aan het lopende thema. Met zelfgemaakte materialen, zoals ontdekdozen en opdrachtkaarten en met materiaal en speelgoed dat de kleuters van thuis meebrengen, verrijken de leraren de leeromgeving.

3.3 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

Motivering

De school realiseert een doordacht, doelgericht en evenwichtig onderwijsaanbod en toont bovendien met aanvaardbare outputgegevens (leerresultaten, voortgang, outcomes) aan dat ze met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen wiskunde nastreeft en bereikt. De leerbegeleiding en de evaluatiepraktijk zijn hierbij sterk ondersteunend.

- De school baseert haar **onderwijsaanbod** doorheen het lager onderwijs op het verantwoorde en systematische gebruik van een onderwijsleerpakket. Alle leerdomeinen komen evenwichtig aan bod. De leraren controleren de concordantie van het aanbod in het leerpakket met het leerplan.
- Het consequent gebruik van onderwijsleerpakketten garandeert de **verticale samenhang** in het aanbod. In het schoolwerkplan heeft het team afspraken opgenomen over het gelijkgericht hanteren van de referentiematen. Soms ontbreken wel concrete afspraken bij het verwoorden, het aanbieden en/of gebruiken van algoritmen en over de notatiewijze van bewerkingen.
- De aandacht voor **horizontale samenhang** binnen het leergebied en met andere leergebieden is sterk leerkrachtafhankelijk. De integratie van leren leren is binnen dit leergebied voornamelijk gericht op plannen en leren studeren. De mobiele 'computerklas' die periodiek in de verschillende vestigingen kan gebruikt worden, biedt een aanzet tot integratie van ICT. De school gaat na hoe deze in de toekomst nog functioneler kan gebruikt worden.
- In de lessenroosters voorzien de leraren de **onderwijstijd** volgens de richtlijnen van de koepel.
- De teamleden krijgen via het leerlingvolgsysteem, de zorgkaarten en de overgangsgesprekken een goed beeld van de **beginsituatie** op leerling- en klasniveau. Bovendien zijn er in vier van de zes vestigingen van het pedagogische geheel

² Ontwikkelingsplan van de katholieke kleuterschool, VVKBaO 2000, pag. 218

combinatieklassen, waardoor de klasleraar een duidelijk beeld heeft van de vorderingen van de leerlingen.

- De school heeft de **leerbegeleiding** geënt op een duidelijke zorgstructuur in vier fasen. De **preventieve basiszorg** ligt in handen van de klasleraar. Die kenmerkt zich voornamelijk door binnenklasdifferentiatie in de oefenfase gebaseerd op basis- en uitbreidingsleerstof uit het onderwijsleerpakket en eventueel aangevuld met extrataken voor de 'wiskundeknobbels'.
- In de instructiefase beperken de meeste teamleden zich tot de klassikaal-frontale aanpak, waarbij ze vooral het gezamenlijk vorderen betrachten. Enkele leraren leggen het leren meer in handen van de leerlingen, plannen momenten van verkorte instructie en reflecteren in een leergesprek met de leerlingen over de oplossingsstrategieën.
- Foutenanalyses bij toetsen sturen zowel klassikale als individuerichte remediëring aan. Duidelijke structuren, procedures en werkinstrumenten ondersteunen de leraren bij de **verhoogde zorg**. De zorgondersteunende leraren worden ingezet waar de nood het grootst is. Zij nemen de klas over terwijl de klasleraar de leerlingen met specifieke leerbehoeften begeleidt.
- De schoolafspraken over huistakenbeleid en het bijwerken onder de middag door de klasleraar of door externen tonen aan dat de **leertijd** om de leerinhouden te verwerven en te integreren aanzienlijk uitgebreid wordt buiten de reguliere onderwijstijd.
- Voor leerlingen met een specifieke zorgvraag organiseert de school multidisciplinair overleg. Diepgaande analyse van de toetsen wordt aangewend als vertrekbasis voor het bieden van ondersteuning. Planmatige registratie van de ondernomen zorginitiatieven en de effecten op de prestaties van de leerlingen worden consequent in kaart gebracht.
- Leerlingen met uitgesproken leerproblemen en/of –stoornissen of –achterstand worden systematisch aangemeld voor **multidisciplinair overleg**. Dat resulteert in een handelingsgerichte probleembeschrijving en tot duidelijke afspraken voor verhoogde zorg of uitbreiding van de zorg.
- De **evaluatiepraktijk** voor wiskunde is breed, gevarieerd en bestrijkt alle domeinen van wiskunde. Methodegebonden toetsen vormen de basis, maar worden aangevuld met andere evaluatie-instrumenten zoals genormeerde toetsen en de eindtoets van de eigen koepel. De evaluatie is voldoende afgestemd op het leerplan en voldoende breed om betrouwbare uitspraken te doen over de beheersing van de doelen. Systematische foutenanalyses zorgen voor bijsturing in het aanbod door differentiatie of remediëring.
- Het **rapport** biedt informatie over de vorderingen van de leerlingen op de verschillende domeinen van wiskunde en is zowel gericht naar leerlingen als naar ouders. De geschreven toelichting is vaak stimulerend geformuleerd. Er is ruimte voor reflectie van de ouders en van de leerling.
- De beschikbare **outputgegevens** zijn aanvaardbaar om een positieve uitspraak te doen over de leerplanrealisatie voor wiskunde. Een uitgebreid outputdossier illustreert dat. De school registreert systematisch de schoolse vorderingen via jaaroverzichten van de leerresultaten van de leerlingen en de resultaten in het vervolgonderwijs. Ook de resultaten op de genormeerde toetsen en de centrale eindtoets van de eigen onderwijskoepel in het vierde en zesde leerjaar worden systematisch bijgehouden.
- De school analyseert de outputgegevens en benut ze om haar **interne kwaliteitszorg** te sturen. Zo leidt de kritische analyse van de resultaten op de eindtoets tot conclusies en acties tot bijstellingen op klas- en schoolniveau en tot het aanschaffen van nieuw materiaal voor meten, metend rekenen en breuken.

3.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

De school toont op een overtuigende manier aan dat ze een doelgericht onderwijsaanbod plant en uitvoert, waarin alle domeinen evenwichtige aandacht krijgen en waarmee ze het nastreven en bereiken van de eindtermen met de meeste leerlingen mogelijk maakt.

- In opvolging van de aanbeveling uit het vorige doorlichtingsverslag heeft de school een effectieve bijsturing gedaan om te voldoen aan haar verantwoordingsplicht. Een functioneel en gelijkgericht plannings- en registratiesysteem - met systematische vermelding van de nagestreefde leerplandoelen bij elk thema – ondersteunt de realisatie van het leerplan. De gelijkgerichte uitvoering van schoolafspraken garandeert een voldoende breed, evenwichtig en leerplangericht **onderwijsaanbod**.
- In het aanbod is overwegend voldoende aandacht voor het verwerven van vaardigheden en attitudes. In thema's en projecten integreren de leraren doelen rond gezondheids-, verkeers- en milieueducatie. De werkgroepen spelen hierbij een ondersteunende rol.
- Tal van initiatieven, documenten en afspraken, waaronder het omgevingsboek, de leerlijnen kaartvaardigheid en de afspraken over de ruimte- en tijdsaders, wijzen op sterke aandacht voor **verticale samenhang**. De biotoopexploratie en -studie verlopen minder gradueel.
- De **horizontale samenhang** tussen de domeinen van wereldoriëntatie en met andere leergebieden en het principe van multiperspectiviteit worden systematisch aangegeven en in de planning van het aanbod geëxpliciteerd.
- Directe en indirecte waarneming, extra-murosactiviteiten en de aandacht voor actualiteit demonstreren de zorg van de leraren om een **werkelijkheidsnabij** onderwijsaanbod te creëren. Toch dreigt in sommige leergroepen de **transferbevorderende exploratie van de realiteit** en de integratie van **leren leren** in het gedrang te komen door het strikt volgen van onderwijsleerpakketten en het invullen en bijhouden van een veelheid werkbladen.
- De historische littekens, geografische kenmerken en natuurkundige fenomenen in de nabije en verdere schoolomgeving worden nog te weinig systematisch benut als uitgangspunt van leren en bij het verruimen van de referentiekaders van de leerlingen. De invulling van de referentiekaders vindt ook weining aansluiting bij wat vroeger geleerd werd. Per vestiging is een evaluatie van de opmaak en het gebruik van het omgevingsboek gepland.
- De school beschikt over een degelijke zorgstructuur die ondersteunend is voor het realiseren van de onderwijsdoelen en het volgen van de leerlingen.
- Het hanteren van betrokkenheidverhogende en activerende werkvormen verschilt sterk van leerkracht tot leerkracht.
- De **evaluatiepraktijk** van wereldoriëntatie richt zich voornamelijk op het reproduceren van kennis die in de thema's werd aangebracht. De evaluatie bestrijkt hiermee maar een segment van het totale doelenpakket. Enkele leraren leveren wel al waardevolle inspanningen om ook vaardigheden en attitudes te evalueren en alternatieve evaluatievormen te gebruiken. De evaluatie is momenteel in ontwikkeling
- Met het vierde leerjaar neemt de school deel aan de koepelgebonden centrale toets. Daarmee wil de school haar leerresultaten vergelijken met resultaten van een grotere groep. Deze resultaten voor wereldoriëntatie zijn nog niet onderworpen aan een kritische analyse.
- In het **rapport** van de leerlingen informeren de leraren onder de rubriek wereldoriëntatie de ouders schriftelijk over de geëvalueerde kennisinhouden van elk thema. Enkele leraren geven ook informatie en feedback over verworven overkoepelende algemene doelen, (basis)vaardigheden en attitudes.

- De minimale IT-uitrusting belemmert in de vestigingsplaatsen de integratie van ICT-vaardigheden binnen wereldoriëntatie.
- De materiële uitrusting voldoet aan de minimale vereisten uit het leerplan wereldoriëntatie.
- Het omgevingsboek geeft per vestigingsplaats een overzicht van de geplande leeruitstappen in het kader van de thema's. Het biedt nog onvoldoende mogelijkheden om het programma af te stemmen op de eigen schoolcontext (typische gebouwen en groen in de omgeving van de school, verkeerssituatie, handel en nijverheid, het beroep van ouders, sociale en culturele achtergrond van de kinderen, plaatselijke gewoonten, taalgebruik, enz...)
- Met het traject 'techniek op school' heeft hebben de leraren kennis gemaakt met de vier kerncomponenten van techniek. Een kijkwijzer helpt de leraren om de bestaansdimensie techniek een voldoende rijke invulling te geven.
- In een persoonlijke zelfevaluatie over het bereiken van de leerplandoelen wereldoriëntatie legt elke leraar voor zichzelf werkpunten vast om het programma voor zijn/haar klas bij te sturen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Begeleiding

4.1.1 Afstemming tussen school en CLB of andere partners

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

- In de bijzondere bepalingen van het beleidscontract met het CLB is de visietekst 'School en CLB, partners in zorg' integraal opgenomen. De beschrijving van de taakafbakening tussen de schoolinterne zorg en de CLB-ondersteuning blijft vrij algemeen.
- Nascholing van het zorgteam en overleg met de CLB-medewerker heeft recent geleid tot bijsturing van het zorgbeleid van de school en tot het ontwikkelen van een nieuwe **zorgstructuur**, gebaseerd op vier fasen van 'handelingsgericht samenwerken in een zorgcontinuüm'³. Deze nieuwe zorgstructuur is begrijpelijkerwijze nog niet verwerkt in de huidige bijzondere bepalingen, maar bepaalt wel in sterke mate de **doelgerichtheid** van de samenwerking tussen school en CLB.
- Het proces van **hulpverlening** aan leerling en/of ouders verloopt in principe volgens de fasen van het zorgplan. In het schoolwerkplan zijn de fasen van preventieve basiszorg, verhoogde zorg en uitbreiding van zorg omschreven. In de praktijk werken school en CLB nauw samen om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op te volgen en waar nodig specifieke interventies uit te werken in de fase van de verhoogde zorg van de school.
- Het CLB biedt ondersteuning aan de school bij de beeldvorming over de leerlingen, bij de opstart van handelingsplannen en bij de afweging voor uitbreiding van de zorg voor leerlingen met specifieke noden en behoeften. In de praktijk blijft de afbakening tussen

³ Schoolwerkplan: Zorgbeleid 2011-2012, pag. 7 en pag. 11

verhoogde zorg door de school en uitbreiding van zorg door inschakelen van externe hulp nog onduidelijk.

- De preventieve gezondheidszorg gebeurt volgens de afspraken in de bijzondere bepalingen van het beleidscontract.
- De inbreng van het CLB beantwoordt sterk aan de vragen en behoeften van de school. Zo ervaren de leraren de leerlingengebonden hulp en de schoolondersteuning door het CLB als sterk ondersteunend.
- De **doeltreffendheid** van de samenwerking school/CLB wordt jaarlijks door het CLB-team, het zorgteam en de directie geëvalueerd. De leraren worden daarbij niet formeel betrokken. De evaluatie is gericht op bijsturing van de afspraken en verdere **ontwikkeling** van de afstemming school/CLB. Na de evaluatie voorziet de school een aanpassing van de bijzondere bepalingen om die in overeenstemming te brengen met de actuele visie op zorg en het zorgbeleid van de school.
- Recent heeft de school haar visie op de uitbreiding van de zorg door externe hulpverleners bijgesteld en zijn er in overleg met het schoolbestuur afspraken gemaakt over het inschakelen van externe hulp. In het schoolwerkplan expliciteert de school haar visie hierop en verduidelijkt ze haar verwachtingen tegenover logopedisten, revalidatiecentra en gonbegeleiding. De school slaagt er al in om de wildgroei aan externe ondersteuning hiermee in te perken.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

- De **doelgerichtheid** van de evaluatiepraktijk van de school verschilt naargelang het leergebied en het structuuronderdeel. De school heeft haar visie op evaluatie nog niet geëxpliciteerd in het schoolwerkplan. Over evalueren leven binnen het leerkrachtenteam van de lagere afdeling zeer uiteenlopende standpunten. De school voorziet teamgerichte nascholingen om de **ontwikkeling** van een schooleigen visie te ondersteunen. De evaluatie staat sterk in functie van het rapporteren.
- In het ABC voor de leraren zijn wel enkele ondersteunende afspraken opgenomen over het maken van foutenanalyse en de frequentie van de rapportering. Over de frequentie van evalueren, mogelijke evaluatiemiddelen en –vormen, nazien en correctie van leerlingenwerk en het geven van mondelinge feedback zijn er weinig of geen afspraken.
- De evaluatiepraktijk in de **kleuterafdeling** steunt enerzijds op observaties bij vooropgestelde concrete doelen bij activiteiten en opdrachten en anderzijds op de screening van de ontwikkelingsaspecten in het kindvolgsysteem. De ontwikkelingslijn in het leerplan wordt zelden gebruikt als referentiekader voor observatie en registratie. Enkele genormeerde tests bevestigen meestal de beeldvorming van de leraren op basis van hun observaties en beogen een meervoudige oriënteringsbasis om beslissingen qua zorg en qua doorstroom te kunnen nemen.
- Het team gebruikt weinig specifieke, concrete en gedetailleerde diagnostische observatie-instrumenten voor het verfijnen van de probleemanalyse bij ontwikkelingsbedreigde kleuters. Zo leiden losse observaties bij opdrachten en activiteiten soms tot ongenueanceerde conclusies en tot vroegtijdige verhoogde zorg voor partiële vaardigheden bij individuele kleuters (fase 1 in de zorgstructuur van de school), terwijl veeleer versterking van de preventieve basiszorg (fase 0) aangewezen is om de kleuters ruimere ervarings- en ontwikkelingskansen te bieden.

- In de **lagere afdeling** verschilt de evaluatiepraktijk sterk naargelang het leergebied. Voor de gemakkelijk meetbare onderwijsdoelen van wiskunde en Nederlands heeft de school veel evaluatiemiddelen ter beschikking.
- Voor de leergebieden Nederlands, wiskunde en Frans maakt het leerkrachtenteam systematisch gebruik van methodegebonden en zelfgemaakte toetsen. Die beogen stelselmatig de evaluatie van het aangeleerde. Analyse van de toetsen toont een voldoende evenwichtige en leerplangerichte evaluatie. Het gebruik van foutenanalyses bij de methodegebonden evaluatie mondt uit in bijsturingen van het onderwijsaanbod door differentiatie en remediëring.
- Deelname aan de centrale eindtoets van de koepel met het vierde en zesde leerjaar en systematische afname van genormeerde toetsen maakt het mogelijk om voor Nederlands en wiskunde de **effecten** van het geboden onderwijs te vergelijken met de resultaten van referentiegroepen. De resultaten op deze toets worden kritisch geanalyseerd. Dit leidt tot duidelijke conclusies en/of specifieke bijsturingen van het onderwijsaanbod.
- De evaluatie van lichamelijke opvoeding beoogt de verschillende bewegingsvaardigheden. Ook de attitudes en de sociale vaardigheden krijgen een plaats in de evaluatie en het bewegingsrapport. De evaluatie van lichamelijke opvoeding is evenwichtig en sterk afgestemd op het leerplan.
- De evaluatie- en de rapporteringspraktijk van wereldoriëntatie is momenteel nogal eenzijdig gericht op kennis en kan beter afgestemd worden op de vooropgestelde doelen van het onderwijsaanbod. Met het vierde leerjaar neemt de school deel aan de centrale eindtoets voor wereldoriëntatie. De resultaten zijn nog geen onderwerp geweest van kritische zelfanalyse en eventuele conclusies.
- Voor muzische vorming beperkt de school zich in het rapport tot het informeren van de ouders over de muzische activiteiten. Momenteel is de verdieping van het leerplan muzische vorming en de planning van een leerplangericht onderwijsaanbod een prioriteit. Dit heeft bij enkele leraren al een gunstige invloed op de evaluatiepraktijk voor dit leergebied. Toekomstgericht verdient het ontwikkelen van een leerplangerichte evaluatiepraktijk voor muzische vorming de nodige aandacht.
- Bij de besluitvorming over het uitreiken van getuigschriften basisonderwijs spelen vooral de leerresultaten voor Nederlands en wiskunde een rol. De klassenraad houdt daarbij minder rekening met de andere leergebieden en ontwikkelingscomponenten. Daarover beschikt het team momenteel over te weinig aanvaardbare outputgegevens.
- De kwaliteit van de evaluatiepraktijk is nog geen onderwerp geweest van een expliciete zelfevaluatie. Er zijn momenteel weinig of geen aanzetten tot professionalisering (nascholing, zelfstudie, overleg) over mogelijke evaluatievormen en –middelen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Het intern leiderschap creëert gunstige werkvoorwaarden, stelt hoge verwachtingen gericht op verantwoording en op kwaliteitsverbetering. Het beleid is gericht op gezamenlijke doelen en gebaseerd op duidelijke afspraken.
- De heldere verwachtingen van een sterk stimulerend en ondersteunend intern leiderschap resulteren in een grote gelijkgerichtheid in het gebruik van de functionele plannings- en registratie-instrumenten over de verschillende vestigingen heen. Die zijn sterk gericht op verantwoording, maar ook op het toepassen van de opgedane kennis en inzichten uit leerplanstudie en nascholing.
- De inzet en de toewijding van het voltallige team bij de uitvoering van de kernopdracht en bij extra-scolaire activiteiten is bewonderenswaardig.
- De schoolleiding stuurt de visieontwikkeling sterk aan, maar onderhandelt hierover met het team. Werkgroepen ondersteunen de ontwikkeling en verfijnen de concretisering in

duidelijke afspraken. De ontwikkelde visieteksten en afspraken zijn gebundeld in een omvangrijk digitaal schoolwerkplan, dat de hele schoolwerking vorm geeft.

- De besluitvorming gebeurt in overleg met het team, maar toch is de hand van het intern leiderschap sterk voelbaar.
- De talrijke initiatieven tot reflectie en **zelfevaluatie**, waaronder een tevredenheidsonderzoek bij ouders, een tevredenheidsonderzoek bij leerlingen, de persoonlijke zelfevaluatie wereldoriëntatie, de functioneringsgesprekken en de zelfevaluatie over het eigen functioneren van de individuele leerkracht, ... én de aandacht voor aanbevelingen uit externe evaluatie ondersteunen de **interne kwaliteitszorg**. De zelfevaluatie kan verrijkt worden met een verdere uitbouw van een tevredenheidsonderzoek van de teamleden en een bottom-up evaluatie van het schoolbeleid.
- De school beschikt tevens over een uitgebreid outputdossier met overzichten van leerlingenresultaten, gegevens over de voortgang, outcomes en resultaten van tevredenheidsonderzoeken bij ouders en leerlingen. Dit stelt de school in staat om aanvaardbare en verantwoorde uitspraken te doen over het effect van haar onderwijs en werkpunten op te sporen voor voortdurende kwaliteitsverbetering.
- Het **talenbeleid** was tot nog toe geen expliciet aandachtspunt. De aandacht voor de taalontwikkeling is ingebed in de dagelijkse praktijk en in de nagestreefde leerplandoelen voor o.a. Nederlands en Frans. Op een muzische wijze integreert het team vanaf de kleuterschool taalinitiatie Frans. Via methodegeboden en genormeerde toetsen volgt elke leerkracht de vorderingen van de leerlingen. De verwachtingen over het gebruik van Nederlands als instructietaal en bij de communicatie zijn eerder impliciet aanwezig.
- Het goed gestructureerde beleid rond **gelijke onderwijskansen** slaagde erin om een beperkt aantal uren te laten renderen binnen het totale zorgbeleid. In hoeverre deze extra ondersteuning ook resulteerde in een betere schoolloopbaan of leerwinst voor de betrokken doelgroepleerlingen is niet duidelijk traceerbaar.
- In het prioriteitenplan is een veelheid aan werkpunten opgenomen. De frequentie van het doorvoeren van vernieuwingsinitiatieven vergt een bijzondere inzet van alle teamleden. Het is aan het hele team om de haalbaarheid en de diepgang van de verbeteracties te bewaken.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- de leerplanrealisatie van het leerplan wiskunde in het kleuteronderwijs,
- de leerplanrealisatie voor wereldoriëntatie voor het kleuteronderwijs,
- de leerplanrealisatie van het leerplan wiskunde in het lager onderwijs,
- de planning van het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie op niveau lager onderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- de ondersteuning door het CLB en andere externe partners bij het overleg over leer- en loopbaanbegeleiding van de leerlingen,
- de evaluatiepraktijk van het leergebied wiskunde en Nederlands.

Wat betreft het algemeen beleid:

- de zelfreflectie en het innovatief vermogen van het hele team,
- de sterke gezamenlijke doelgerichtheid over de verschillende vestigingsplaatsen heen,
- het richtinggevende, waarderende en stimulerende intern leiderschap,
- de sterke aandacht voor elementen van interne en externe evaluatie bij het opzetten van verbeteracties.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- in het kleuteronderwijs sterker inspelen op de exploratie- en experimenteerdrang van de kleuters,
- het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie sterker richten op de te ontwikkelen vaardigheden en attitudes uit het leerplan.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- duidelijk afbakenen wat de draagkracht van de school is en waar de opdracht van het CLB begint,
- de evaluatiepraktijk van muzische vorming en wereldoriëntatie sterker afstemmen op de leerplannen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- de prioriteiten duidelijk afbakenen beperken en de aandacht sterker richten op ontwikkeling,
- de zelfevaluatie verder verfijnen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Thierry De Vos

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: